

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Nabava zdravil v Mestnih lekarnah

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Nabava zdravil v Mestnih lekarnah

Številka: 322-2/2015/41

Ljubljana, 23. decembra 2016

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo nabave zdravil v letu 2014 v Mestnih lekarnah. Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja *Mestnih lekarn* v delu, ki se nanaša na nabavo in zaračunavanje zdravil Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2014.

Računsko sodišče je Mestnim lekarnam izreklo *negativno mnenje* o pravilnosti poslovanja v delu, ki se nanaša na nabavo zdravil v letu 2014, ker v razpisni dokumentaciji niso določile ustreznih meril za izbiro dobaviteljev zdravil v znesku 1.900.135 evrov in dobaviteljev zdravil v znesku 9.744.488 evrov niso izbrale na podlagi predhodno izvedenega ustreznega postopka oddaje javnega naročila, kar je v nasprotju z Zakonom o javnem naročanju. S prostimi denarnimi sredstvi Mestne lekarne niso ravnale v skladu s Pravilnikom o računovodstvu.

Računsko sodišče je tudi ugotovilo, da bi lahko Mestne lekarne z ustrezno opredelitvijo pogojev in meril v postopku javnega naročanja dosegle nižjo dejansko nabavno ceno zdravila, tako da bi bili kasneje dogovorjeni popusti izkazani že v knjigovodski listini dobavitelja, ki je podlaga za zaračunavanje zdravil Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. V reviziji ocenjeni potencialni prihranki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, če bi bili kasneje dobljeni popusti na zdravila, izdana na recept, vključeni v nabavno ceno posameznega zdravila, bi za leto 2014 znašali 119.000 evrov, pri tem pa bi učinki predčasnih plačil lahko vplivali na manjša plačila Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije le, če bi bilo tako opredeljeno v splošnem dogovoru.

Računsko sodišče je od Mestnih lekarn zahtevalo *predložitev odzivnega poročila*, v katerem morajo izkazati popravljalni ukrep za odpravo nepravilnosti.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV PODROČJA.....	7
1.2 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	12
1.3 OSNOVNI PODATKI O MESTNIH LEKARNAH.....	12
1.4 REVIZIJSKI PRISTOP	14
1.4.1 Nabava blaga, materiala in storitev	14
1.4.2 Stroški blaga, materiala in storitev.....	15
1.4.3 Prihodki od poslovanja.....	16
2. UGOTOVITVE	18
2.1 NABAVA ZDRAVIL	18
2.1.1 Javno naročanje zdravil.....	18
2.2 CENE ZDRAVIL	21
2.2.1 Nabavne cene zdravil in zaračunavanje ZZZS	21
2.2.2 Kasneje dobljeni popusti na zdravila, izdana na recept in brez recepta.....	25
2.2.3 Simulacija nabavnih cen zdravil, izdanih na recept, z upoštevanjem kasneje dobljenih popustov	26
3. MNENJE	29
4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	30

1. UVOD

Revizijo pravilnosti dela poslovanja Mestnih lekarn, ki se nanaša na nabavo in zaračunavanje zdravil Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) v letu 2014, smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 23. 9. 2015.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja Mestnih lekarn. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti dela poslovanja Mestnih lekarn, ki se nanaša na nabavo in zaračunavanje zdravil ZZZS v letu 2014.

Za doseg tega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki jih morajo Mestne lekarne upoštevati pri tem delu poslovanja.

1.1 Predstavitev področja

Lekarniška dejavnost je po Zakonu o lekarniški dejavnosti⁵ javna služba, ki jo opravljajo javni zavodi in na podlagi koncesije zasebniki. Opravlja se v lekarnah⁶ in njihovih podružnicah. Lekarne po Zakonu o lekarniški dejavnosti zagotavljajo preskrbo prebivalstva ter zdravstvenih zavodov in drugih organizacij z zdravili, kar obsega izdajo zdravil na recept in brez recepta ter magistralno pripravo zdravil.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 322-2/2015/3.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

⁵ Uradni list RS, št. 36/04-UPB1.

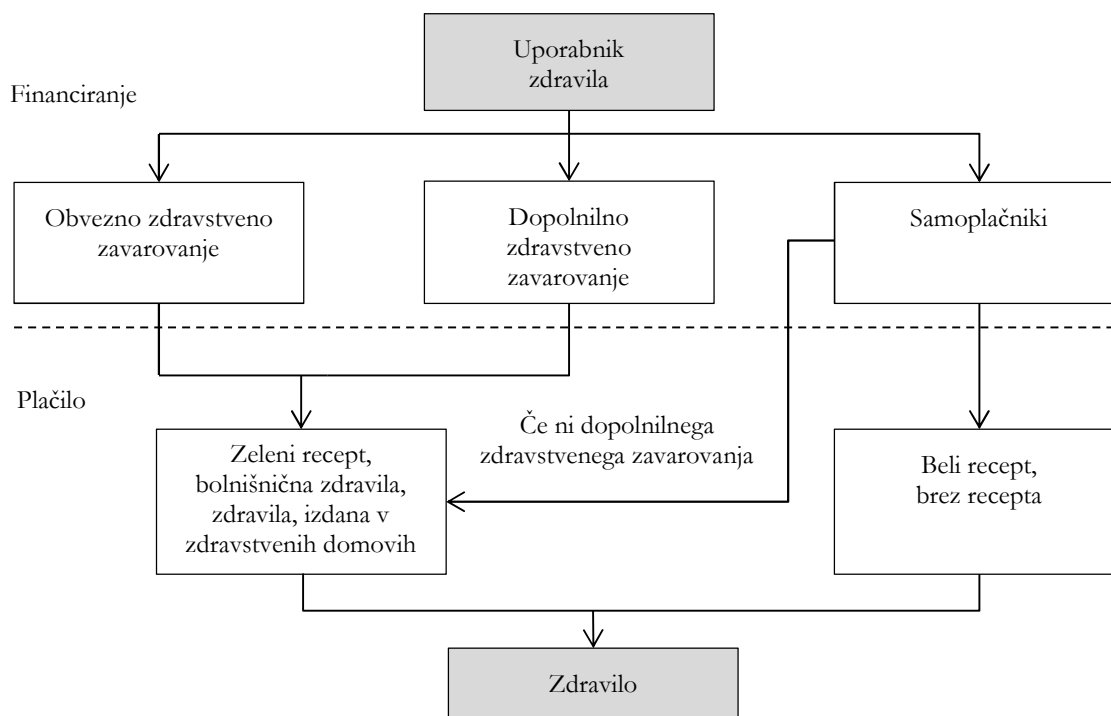
⁶ Javno lekarniško službo je na dan 31. 12. 2014 opravljalo 24 javnih lekarniških zavodov s 182 lekarnami in 42 lekarniški podružnicami, 88 zasebnih lekarn z 10 lekarniški podružnicami ter dve bolnišnični lekarni, skupaj 324 lekarniških enot (podatki Lekarniške zbornice Slovenije).

Področje zdravil ureja Zakon o zdravilih⁷ (v nadaljevanju: ZZdr-1 in ZZdr-2), postopke oblikovanja in določanje cen pa podrobneje Pravilnik o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini⁸ (v nadaljevanju: pravilnik o določanju cen zdravil), ki med drugim ureja tudi pristojnosti Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (v nadaljevanju: JAZMP). Financiranje zdravil iz javnih sredstev je v pristojnosti ZZZS in ga ureja Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju⁹ (v nadaljevanju: ZZVZZ).

Zdravila, za katera je potreben zdravniški recept¹⁰, se na podlagi 7. člena Pravilnika o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini¹¹ razvrščajo v naslednje podskupine:

- zdravila, ki se predpisujejo in izdajajo na neobnovljivi ali obnovljivi recept,
- zdravila, ki se predpisujejo in izdajajo na poseben zdravniški recept, in
- zdravila s posebnim režimom predpisovanja in izdaje.

Slika 1: Financiranje zdravil

Vir: revizijsko poročilo *Urejenost področja zdravil*¹².

⁷ ZZdr-1, Uradni list RS, št. 31/06, 45/08 (veljal je do 21. 3. 2014); ZZdr-2, Uradni list RS, št. 17/14 (velja od 22. 3. 2014).

⁸ Uradni list RS, št. 102/10, 6/12, 16/13, 71/13. Nadomestil ga je novi Pravilnik o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini (Uradni list RS, št. 32/15), ki velja od 9. 5. 2015.

⁹ Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 91/07, 76/08, 87/11, 91/13.

¹⁰ Plačnik zelenega recepta je ZZZS, beli recept pa je samoplačniški.

¹¹ Uradni list RS, št. 86/08, 45/10, 38/12.

¹² Št. 1213-12/2007 z dne 17. 2. 2009.

Zdravila se financirajo iz sredstev obveznega ter dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja oziroma jih uporabniki plačujejo sami.

Zdravilo mora pred prihodom na slovenski trg pridobiti dovoljenje za promet z zdravilom. JAZMP pred izdajo dovoljenja za promet oceni kakovost, varnost in učinkovitost zdravila ter razmerje med koristjo in tveganjem ter na svoji spletni strani objavi oziroma omogoči dostop do poročila o zdravilu. JAZMP je pristojna za določanje najvišjih dovoljenih cen¹³ zdravil, ki se financirajo iz javnih sredstev. Za določanje cen zdravil se uporablja primerjalni model, na podlagi katerega se izračuna proizvajalčev element cene, to so administrativno priznani stroški proizvajalcev zdravil, izračunani na podlagi cen zdravil, ki so financirane iz javnih sredstev v referenčnih državah (Avstriji, Nemčiji in Franciji).

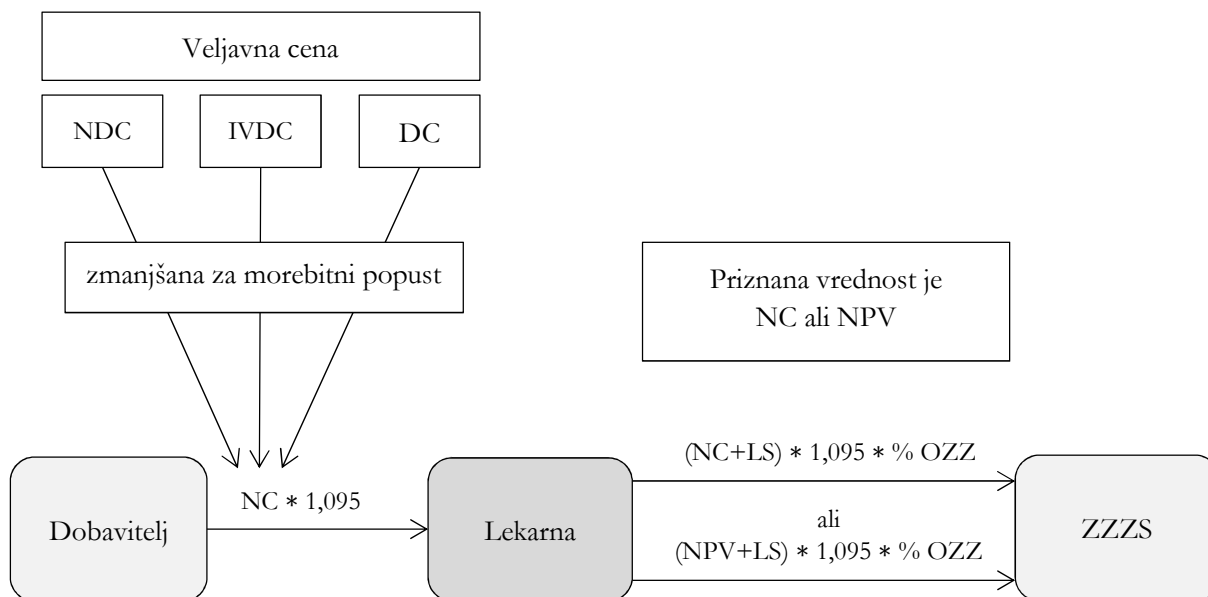
ZZdr-2 v 163. členu določa, da je veljavna cena zdravila za uporabo v humani medicini po tem zakonu izredna višja dovoljena cena¹⁴, najvišja dovoljena cena ali pa od obeh navedenih cen nižja cena zdravila, in sicer na podlagi sklenjenega dogovora med imetniki dovoljenja za promet z zdravilom ali veletrgovci ter nosilci zdravstvenega zavarovanja, ki poravnavajo stroške izdanih zdravil, ali izvajalci lekarniške dejavnosti, financirane iz javnih sredstev, v postopkih javnega naročanja.

Na podlagi vloge zavezanca za oblikovanje cene zdravila JAZMP določi najvišjo dovoljeno ceno zdravila. Če zdravilo izpolnjuje pogoje, določene v pravilniku o določanju cen zdravil, mu lahko posebna komisija izjemoma odobri izredno višjo dovoljeno ceno. Cena zdravila je lahko tudi nižja od najvišje oziroma izredne višje dovoljene cene, če se ZZZS in lekarne o tem dogovorijo z imetniki dovoljenj ali veletrgovci (v nadaljevanju: dogovorjene cene). ZZdr-2 je uvedel tudi obvezne popuste, ki jih na podlagi javnega interesa določi minister, pristojen za zdravstvo, vendar le za zdravila, ki se financirajo iz javnih sredstev v primeru javnega interesa za ohranitev vzdržnosti sistema financiranja zdravil iz javnih sredstev.

¹³ Sestavljena je iz proizvajalčevega elementa cene ter deleža veletrgovine. Delež veletrgovine je vsota nespremenljivega in spremenljivega dela. Nespremenljivi del znaša 0,50 evra, spremenljivi del pa 1,1 odstotka proizvajalčevega elementa cene oziroma največ 27 evrov. Najvišje dovoljene cene zdravil se spreminjajo dvakrat letno (aprila in oktobra), in sicer pri tistih, katerih cena se je spremenila v vsaj eni od primerjalnih držav, kar povzroči spremembo proizvajalčeve cene, ki je podlaga za določitev najvišje dovoljene cene.

¹⁴ Izredna višja dovoljena cena omogoča sistemsko višjo ceno zdravila, ko zaradi velikosti in drugih značilnosti slovenskega trga najvišja dovoljena cena ne bi zagotovila oskrbe trga. Določi se tudi zdravilom s seznama nujno potrebnih zdravil, ki pa nimajo dovoljenja za promet. Izredna višja dovoljena cena se zdravilu lahko določi največ za eno leto.

Slika 2: Nabava zdravil in zaračunavanje ZZZS

Legenda: NDC – najvišja dovoljena cena, IVDC – izredna višja dovoljena cena, DC – dogovorjena cena, ki je nižja od NDC ali IVDC, NC – nabavna cena zdravila, NPV – najvišja priznana vrednost, LS – vrednost lekarniške storitve¹⁵, 1,095 – upoštevana nižja stopnja DDV, % OZZ – odstotek kritja iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Vira: ZZdr-2 in Navodilo o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev in izdanih materialov¹⁶ (v nadaljevanju: navodilo o beleženju in obračunavanju storitev).

Nabavna cena zdravila je cena, oblikovana v skladu s predpisi, ki urejajo cene zdravil, in je določena na podlagi ustrezne knjigovodske listine dobavitelja na dan prejema zdravila v lekarni. Slovenski računovodski standardi¹⁷ določajo, da se količinska enota zaloge trgovskega blaga ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevratljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zniža za dobljene popuste, popusti pri nakupni ceni so navedeni na računu.

¹⁵ Vrednost lekarniške storitve je zmnožek števila točk, s katerimi je ovrednotena storitev v lekarni, in cene točke. Vrednost lekarniške storitve na primer za obdelavo enega recepta (0,31 točke) in vročitev zdravila (0,16 točke) je leta 2014 znašala 1,2878 evra.

¹⁶ Navodilo o beleženju in obračunavanju storitev je na podlagi 37. člena Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2014 (v nadaljevanju: splošni dogovor za leto 2014; št. 1720-1/2014 z dne 23. 1. 2014, aneks št. 1 z dne 10. 7. 2014, aneks št. 2 z dne 17. 12. 2014) pripravila strokovna služba ZZZS. V njem so pojasnjena pravila in postopki uveljavljanja pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja vključno s pravili, ki veljajo za tuje zavarovane osebe; opisana so pravila obračunavanja storitev in materialov po posameznih dejavnostih; opredeljene so zahteve za sprotno preverjanje urejenosti zavarovanja oseb in sprotno izmenjevanje drugih podatkov; predpisan je nabor podatkov, ki jih morajo izvajalci evidentirati za opravljene storitve; ter so navedena pravila za pripravo in izstavljanje dokumentov za obračun.

¹⁷ Uradni list RS, št. 118/05 (10/06-popr.), 58/06 (112/06-popr.), 3/07, 12/08, 119/08, 1/10 (90/10-popr.), 80/11, 2/12, 64/12, 94/14.

Znesek, ki ga lekarne za posamezno zdravilo lahko zaračunajo ZZZS, je odvisen od priznane vrednosti zdravila, razvrstitve zdravila na listo, statusa zavarovane osebe ter vrednosti lekarniške storitve, kar je predstavljeno na sliki 2. Izvajalci zdravstvenih storitev morajo pri evidentiranju in obračunavanju zdravstvenih storitev v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja upoštevati splošni dogovor¹⁸ ter navodilo o beleženju in obračunavanju storitev.

Lekarne zdravila, izdana na recept, na podlagi devetega odstavka 17. člena splošnega dogovora za leto 2014 zaračunavajo ZZZS po nabavni ceni oziroma največ do najvišje priznane vrednosti¹⁹. Za zdravila z določeno najvišjo priznano vrednostjo, katerih nabavna cena je višja od najvišje priznane vrednosti in pri katerih razlog izdaje zdravila, ki presega najvišjo priznano vrednost, ni označen, je priznana vrednost najvišja priznana vrednost brez DDV²⁰. Za zdravila z določeno najvišjo priznano vrednostjo, katerih nabavna cena je višja od najvišje priznane vrednosti in je zdravnik na receptu določil, naj se zdravilo ne zamenjuje, ali če predpisanega zdravila s ceno v okviru najvišje priznane vrednosti ni na trgu; za zdravila z določeno najvišjo priznano vrednostjo, katerih nabavna cena je nižja od najvišje priznane vrednosti, in za zdravila, ki nimajo določene najvišje priznane vrednosti, je priznana vrednost nabavna cena zdravila brez DDV.

Zdravila se na podlagi Pravilnika o razvrščanju zdravil na listo²¹ razvrščajo na pozitivno in vmesno listo ali ostanejo nerazvrščena. Razvrščena zdravila²² se v lekarni izdajo na zeleni recept. ZZZVZZ in Sklep o določitvi odstotkov vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo v obveznem zdravstvenem zavarovanju²³, določata delež financiranja zdravil iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki je odvisen od liste, na katero je zdravilo razvrščeno, in statusa zavarovane osebe. V skladu s 23. členom ZZZVZZ lahko ZZZS zdravilo krije v celoti, najmanj 70 odstotkov ali največ 50 odstotkov vrednosti. ZZZS ne financira zdravil, ki niso razvrščena oziroma se izdajo na beli recept ali brez recepta.

Na končno ceno zdravila poleg nabavne cene zdravila vpliva še vrednost lekarniške storitve. Vrednost lekarniške storitve²⁴ je odvisna od cene točke za lekarniško dejavnost in vrsto storitve (vročitev zdravila, obdelava recepta ter izdelava magistralno pripravljenih zdravil). Cena točke za lekarniško dejavnost, ki jo upošteva ZZZS, je opredeljena v splošnem dogovoru za posamezno leto in od 1. 4. 2014 znaša 2,74 evra brez DDV.

¹⁸ Splošni dogovor je pravna podlaga za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev, ki ga vsako leto sklenejo partnerji: Ministrstvo za zdravje, ZZZS, Zdravniška zbornica Slovenije, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, Lekarniška zbornica Slovenije, Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Skupnost socialnih zavodov Slovenije in Skupnost organizacij za usposabljanje Slovenije.

¹⁹ Cenovni standard, ki ga določi ZZZS za posamezno zdravilo v skupini medsebojno zamenljivih zdravil (sistem, uveden v letu 2003) in v terapevtski skupini zdravil (sistem, uveden v letu 2013) ter se krije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v celoti ali v ustreznem odstotnem deležu glede na razvrstitev zdravil na listo zdravil.

²⁰ Uporabnik zdravila doplača razliko do polne cene zdravila, če ne želi prejeti zdravila, ki je v okviru najvišje priznane vrednosti. V okviru posamezne skupine zdravil je vedno vsaj eno zdravilo, za katero ni treba doplačati razlike.

²¹ Uradni list RS, št. 35/13.

²² Nekatera zdravila, ki so razvrščena na pozitivno ali vmesno listo, se v lekarni lahko izdajo na zeleni recept ali brez recepta.

²³ Uradni list RS, št. 1/13.

²⁴ Priloga LEK II/C k splošnemu dogovoru za leto 2014. Vrednost lekarniške storitve na primer za obdelavo enega zdravila na recept (0,31 točke) in vročitev (0,16 točke), skupaj torej 1,2878 evra.

Obračun lekarniških storitev se pri zdravilih brez recepta razlikuje od zdravil, ki se financirajo iz sredstev obveznega zavarovanja, zaradi drugačnega točkovanja lekarniških storitev in cene točke za lekarniško dejavnost. Končna cena zdravila, ki se financira iz sredstev ZZZS in ga lekarna izda na podlagi zelenega recepta, je sestavljena iz proizvajalčevega elementa cene, deleža veletrgovine, vrednosti lekarniške storitve in 9,5-odstotnega DDV. Cene ostalih zdravil se oblikujejo po pogojih trga. Lekarna zaračuna kupcu zdravilo po nabavni ceni, h kateri prišteje vrednost lekarniške storitve²⁵ in DDV.

1.2 Obrazložitev revizije

Računsko sodišče je izvedlo prečno revizijo nabave zdravil v letu 2014 v treh lekarnah, in sicer Mestnih lekarnah, Gorenjskih lekarnah in Celjskih lekarnah. Revizijo smo izvedli, da bi preverili pravilnost poslovanja v delu, ki se nanaša na nabavo zdravil in zaračunavanje zdravil ZZZS.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju javnega naročanja smo upoštevali določbe Zakona o javnem naročanju²⁶ (v nadaljevanju: ZJN-2). Preverili smo tudi skladnost nabav s pogodbenimi določili ter obstoj drugih podlag za nabavo in zaračunavanje zdravil. Pri preverjanju pravilnosti nabavnih in zaračunanih cen zdravil ZZZS smo upoštevali določbe ZZdr-1 in ZZdr-2, pravilnika o določanju cen zdravil, splošnega dogovora za leto 2014 in drugih predpisov.

V reviziji smo ocenili potencialne prihranke ZZZS, če bi bili kasneje dobljeni popusti na zdravila, izdana na recept, vključeni v nabavno ceno posameznega zdravila, in sicer tako, da smo na podlagi zneska kasneje dobljenih popustov na zdravila, izdana na recept, izračunali skupno stopnjo kasneje dobljenih popustov ter jo množili s skupnim zneskom neto prodaje zdravil, ki se krije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

1.3 Osnovni podatki o Mestnih lekarnah

Mestne lekarne so bile ustanovljene leta 2000²⁷ za opravljanje lekarniške dejavnosti. Od leta 2007 so ustanoviteljice občine Kamnik, Domžale, Komenda, Litija, Mengeš, Šmartno pri Litiji in Moravče. Temeljni akt, ki določa statusno obliko Mestnih lekarn, njihovo lastništvo in delovanje je Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Mestne lekarne²⁸ (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi), ki so ga sprejele vse našteje občine. Ustanoviteljske pravice in obveznosti uresničujejo občinski sveti teh občin ter skupni organ, ki ga sestavljajo župani soustanoviteljic.

²⁵ Točkovna vrednost lekarniških storitev pri zdravilih, ki jih ne krije ZZZS, je določena v dokumentu Lekarniške zbornice Slovenije Priloga X – Seznam lekarniških storitev. Zgornjo mejo vrednosti lekarniške točke določa Lekarniška zbornica Slovenije (v letu 2014 je znašala 5,16 evra brez DDV), v Mestnih lekarnah pa 5,08 evra brez DDV.

²⁶ Uradni list RS, št. 12/13-UPB5, 19/14.

²⁷ Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Mestne lekarne, sprejet na seji Občinskega sveta Občine Kamnik z dne 1. 3. 2000 (Uradni list RS, št. 28/00), Občinskega sveta Občine Domžale z dne 8. 7. 1998 (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 6/98), Občinskega sveta Občine Litija z dne 8. 10. 1998 (Uradni list RS, št. 76/98, 11/00) in Občinskega sveta Občine Mengeš z dne 10. 12. 1997 (Uradni vestnik Občine Mengeš, št. 30/97, 33/98). Mestne lekarne so pravni naslednik Lekarne Kamnik, ustanovljene leta 1948.

²⁸ Uradni list RS, št. 70/07.

Mestne lekarne imajo devet organizacijskih enot²⁹, v katerih kot javno službo izvajajo lekarniško dejavnost, v okviru katere zagotavljajo preskrbo prebivalstva ter zdravstvenih zavodov in drugih organizacij z zdravili, izdajo zdravil na recept in brez recepta ter magistralno pripravo zdravil.

Organi Mestnih lekarn so po 10. členu odloka o ustanovitvi svet zavoda, direktor in strokovni svet.

Svet zavoda je organ upravljanja in ima 17 članov: štiri predstavnike zaposlenih, 12 predstavnikov ustanoviteljic in predstavnika uporabnikov, ki ga imenuje ZZZS. Svet zavoda med drugim sprejema statut ter druge splošne akte, program dela in razvoja ter spremlja njegovo izvrševanje, sprejema letne programe dela in finančne načrte skupaj s kadrovskim načrtom ter letna poročila in obdobjne računovodske izkaze, odloča o razporeditvi presežkov prihodkov nad odhodki, opravlja nadzor nad upravljanjem in poslovanjem ter v soglasju z ustanoviteljicami imenuje in razrešuje direktorja.

Direktor je poslovodni organ Mestnih lekarn, ki opravlja tudi funkcijo strokovnega vodenja. Direktor med drugim zastopa in predstavlja zavod, organizira in vodi delo ter poslovanje, vodi strokovno delo in odgovarja za zakonitost ter strokovnost dela Mestnih lekarn.

Strokovni svet je kolegijski strokovni organ, ki ga sestavljajo vodje organizacijskih enot. Direktorju in svetu zavoda daje mnenja, predloge in pobude za reševanje problemov in vprašanj s področij strokovnega dela.

Med organe Mestnih lekarn v skladu s Statutom Javnega zavoda Mestne lekarne³⁰ (v nadaljevanju: statut) sodijo tudi občasne komisije, ki jih imenuje svet zavoda.

Mestne lekarne v skladu z 20. členom odloka o ustanovitvi pridobivajo sredstva:

- s plačili za opravljene storitve javne službe,
- iz proračunov ustanoviteljic,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z dotacijami, darili in
- iz drugih virov.

Mestne lekarne samostojno upravljajo s sredstvi in premoženjem, ki so ga zagotovile ustanoviteljice v skladu z odlokom o ustanovitvi, ne morejo pa samostojno razpolagati z nepremičnim premoženjem brez soglasja ustanoviteljice, na območju katere se nahaja nepremičnina. V skladu s 35. členom statuta lahko presežek prihodkov nad odhodki, ki ga dosežejo pri opravljanju svoje dejavnosti kot javne službe, uporabijo le za opravljanje in razvoj svoje dejavnosti, z ostalimi presežki pa razpolagajo samostojno v okviru predpisov. Če presežki iz dejavnosti, ki ni javna služba, ne zadoščajo za kritje primanjkljaja, o tem odločijo ustanoviteljice na predlog sveta zavoda.

Na dan 31. 12. 2014 je bilo v Mestnih lekarnah zaposleno 75 javnih uslužbencev³¹.

Odgovorna oseba v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je Dionizij Petrič, direktor.

²⁹ Lekarna Kamnik, Novi trg Kamnik, Domžale, Litija, Nova Litija, Mengeš, Radomlje, podružnica Moravče in od leta 2012 tudi Lekarna Duplica, ki še ni vpisana v odlok o ustanovitvi.

³⁰ Z dne 31. 1. 2008.

³¹ Letno poročilo za leto 2014.

1.4 Revizijski pristop

Pred preveritvijo pravilnosti nabave in oblikovanja cen zdravil smo analizirali podatke Mestnih lekarn o prometu z dobavitelji zdravil, prihodkih od prodaje in odhodkih, povezanih z nabavo zdravil, ter obračunavanju različnih popustov.

Celotni prihodki Mestnih lekarn so v letu 2014 znašali 18.281.424 evrov (5 odstotkov manj kot leto poprej, ko so znašali 19.249.617 evrov), celotni odhodki pa 17.948.520 evrov (5 odstotkov manj kot leto poprej, ko so znašali 18.835.429 evrov). V letu 2014 je presežek prihodkov nad odhodki znašal 332.904 evre (20 odstotkov manj kot leto poprej, ko je znašal 414.188 evrov), presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka pa 300.541 evrov (20 odstotkov manj kot leto poprej, ko je znašal 373.913 evrov).

1.4.1 Nabava blaga, materiala in storitev

Mestne lekarne so v letu 2014 poslovale z 227 različnimi dobavitelji, ki so dobavili za 17.485.752 evrov z DDV blaga. Med njimi je bilo sedem dobaviteljev zdravil za uporabo v humani medicini, pri katerih so nabavile za 12.805.239 evrov z DDV zdravil, kar predstavlja 73 odstotkov vsega letnega prometa. Nabava zdravil pri dveh največjih dobaviteljih Kemofarmaciji, d. d. (v nadaljevanju: Kemofarmacija) in Salusu, Veletrgovini, d. o. o. (v nadaljevanju: Salus) je obsegala 98 odstotkov vseh nabav zdravil (pri Kemofarmaciji 52 odstotkov in pri Salusu 46 odstotkov). Od štirih največjih dobaviteljev so trije (Kemofarmacija, Salus in PharmaSwiss, d. o. o.) kot glavno dejavnost izvajali trgovino na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali, Medis, d. o. o. (v nadaljevanju: Medis) pa nespecializirano trgovino na debelo.

Tabela 1: Število dobaviteljev in njihov delež v prometu v letu 2014 glede na mejne vrednosti za izvedbo ustreznih postopkov oddaje javnega naročila³²

Dobavitelji in letni promet	Število vseh dobaviteljev	Skupni letni promet v evrih	Število dobaviteljev zdravil	Letni promet z zdravili v evrih	Delež v odstotkih
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(3)*100
Pod 20.000 evrov	216	552.303	4	11.339	2,1
Od 20.000 evrov do 134.000 evrov	7	523.735	0	0	-
Nad 134.000 evrov	4	16.409.714	3	12.793.900	78,0
Skupaj	227	17.485.752	7	12.805.239	73,2

Vira: analitična evidenca dobaviteljev in zbir nabav po skupinah blaga in dobaviteljih.

³² ZJN-2 v 24. členu določa, da naročnik izvede javno naročanje po enem izmed postopkov iz 1. točke tega člena, in sicer odprti postopek, postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, konkurenčni dialog, postopek s pogajanji brez predhodne objave, postopek s pogajanji po predhodni objavi, postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi in postopek oddaje naročila male vrednosti. Postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi se od 16. 4. 2014 ne uporablja več. Za naročila blaga in storitev, katerih vrednost je manjša od 20.000 evrov oziroma 40.000 evrov brez DDV za gradnje, morajo naročniki voditi evidenco o njihovi oddaji, ki vključuje navedbo predmeta in vrednosti javnega naročila.

1.4.2 Stroški blaga, materiala in storitev

Celotni odhodki Mestnih lekarn so v letu 2014 znašali 17.948.520 evrov, od tega stroški blaga, materiala in storitev 15.661.890 evrov, kar predstavlja 87 odstotkov njihovih celotnih odhodkov. Največji del stroškov blaga, materiala in storitev predstavlja nabavna vrednost prodanega materiala in blaga, ki je v letu 2014 znašala 15.191.921 evrov (leto poprej 16.090.933 evrov).

Tabela 2: Stroški blaga, materiala in storitev

Stroški blaga, materiala in storitev	Leto 2014 v evrih	Leto 2013 v evrih	Indeks 14/13
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	15.191.921	16.090.933	94
Stroški materiala	95.476	105.956	90
Stroški storitev	374.493	389.107	96
Skupaj	15.661.890	16.585.996	94

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2014.

Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga je enaka stroškom nabave prodanega blaga, povečanim za stroške odpisov zapadlega blaga in inventurnih razlik ter zmanjšanim za priznane popuste zaradi doseženega obsega nabav (v nadaljevanju: bonusi po pogodbah) na podlagi poslovnih dogovorov z dobavitelji, za dogovorjene popuste zaradi poravnave obveznosti pred potekom 15-dnevnega roka (v nadaljevanju: popust za predčasna plačila) ter za naturalne rabate, nivelacije³³ in popuste – akcije. Po navedbi Mestnih lekarn so zaradi nižjih nabavnih cen zdravil stroški nabavne vrednosti prodanega blaga v letu 2014 glede na leto poprej manjši za 6 odstotkov.

Tabela 3: Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga

Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	Leto 2014 v evrih	Leto 2013 v evrih	Indeks 14/13
Nabavna vrednost prodanega blaga	15.562.775	16.473.380	94
Odpisi zalog in popisne razlike	23.271	19.718	118
Bonusi po pogodbah	(277.454)	(280.183)	99
Popust za predčasna plačila	(56.286)	(59.990)	94
Naturalni rabat	(26.807)	(42.811)	63
Popusti – akcije	(33.578)	(19.181)	175
Skupaj	15.191.921	16.090.933	94

Vira: bruto bilanci od 1. 1. do 31. 12. 2013 in od 1. 1. do 31. 12. 2014.

³³ Nivelacija pomeni, da se lekarni povrne razlika med nabavno ceno dobavitelja zaradi znižanja nabavnih cen obstoječe zaloge (v primeru medsebojno zamenljivih zdravil in terapevtskih skupin zdravil) in višjo nabavno ceno po preteku 14-dnevnega prehodnega obdobja, določenega s splošnim dogovorom. ZZZS lekarni višjo nabavno ceno plača še največ 14 dni po vsakokratni uveljavitvi novega seznama zdravil, po preteku tega obdobja je razlika v ceni poslovno tveganje lekarne.

Zdravila za uporabo v humani medicini, ki obsegajo zdravila, izdana na recept in brez recepta, v znesku 12.800.546 evrov (za 2.233 artiklov) predstavljajo največji del nabavne vrednosti prodanega blaga Mestnih lekarn v letu 2014.

Tabela 4: Nabavna vrednost prodanega blaga po blagovnih skupinah

Nabavna vrednost prodanega blaga	Leto 2014 v evrih	Delež v odstotkih
Zdravila za uporabo v humani medicini	12.800.546	82,3
Blago široke potrošnje	1.710.960	11,0
Sanitetni material	648.264	4,2
Galenski standardi	113.492	0,7
Narkotiki	98.781	0,6
Magistralni izdelki	90.923	0,6
Obvezilni material	61.907	0,4
Ostalo blago	37.902	0,2
Skupaj	15.562.775	100,0

Vir: podatki iz lekarniškega programa Mestnih lekarn.

1.4.3 Prihodki od poslovanja

Prihodki od poslovanja so v letu 2014 znašali 18.216.081 evrov, kar predstavlja 99,6 odstotka celotnih prihodkov Mestnih lekarn.

Tabela 5: Prihodki od poslovanja

Prihodki od poslovanja	Leto 2014 v evrih	Leto 2013 v evrih	Indeks 14/13
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	69.370	66.404	104
Prihodki od prodaje blaga in materiala	18.146.711	19.130.121	95
Skupaj	18.216.081	19.196.525	95

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2014.

Prihodke od prodaje proizvodov in storitev predstavljajo provizije prostovoljnih zavarovalnic (32.057 evrov), prihodki za dežurstvo (11.587 evrov) in ostali prihodki od prodaje storitev (25.726 evrov).

Tabela 6: Prihodki od prodaje blaga in materiala

Prihodki od prodaje blaga in materiala	Leto 2014 v evrih	Leto 2013 v evrih	Indeks 14/13
Izdaja zdravil na recept iz obveznega zdravstvenega zavarovanja	7.907.584	8.393.097	94
Izdaja zdravil na recept iz prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja	4.750.194	5.280.764	90
Izdaja zdravil brez recepta in trgovsko blago po blagajni	4.370.126	4.579.049	95
Izdaja medicinsko-tehničnih pripomočkov iz obveznega zdravstvenega zavarovanja	566.862	548.071	103
Zunanje naročilnice, metadon	266.986	222.729	120
Doplačila uporabnikov zdravil	253.761	77.551	327
Izdaja medicinsko-tehničnih pripomočkov iz prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja	31.198	28.860	108
Skupaj	18.146.711	19.130.121	95

Vira: bruto bilanci od 1. 1. do 31. 12. 2013 in od 1. 1. do 31. 12. 2014.

Prihodki od izdaje zdravil na recept predstavljajo 70 odstotkov prihodkov od prodaje blaga in materiala Mestnih lekarn.

2. UGOTOVITVE

2.1 Nabava zdravil

2.1.1 Javno naročanje zdravil

Mestne lekarne so v letu 2014 zdravila naročale pri sedmih dobaviteljih, od tega največ pri Kemofarmaciji, Salusu in Medisu. Z Medisom, ki je bil ekskluzivni dobavitelj enega zdravila, Mestne lekarne niso imele sklenjene pogodbe o dobavi.

Tabela 7: Letni promet z dobavitelji zdravil in drugega blaga v letu 2014

Dobavitelji zdravil	Skupni letni promet v evrih	Letni promet z zdravili v evrih	Delež v odstotkih
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)*100
Kemofarmacija	8.597.384	6.718.789	78,1
Salus	7.390.097	5.826.918	78,8
Medis	266.640	248.193	93,1
PharmaSwiss, d. o. o.	111.660	4.483	4,0
Sanolabor, d. d.	9.712	5.873	60,5
Galex, d. d.	3.943	921	23,4
Gorenjske lekarne ³⁴	16.694	62	0,4
Skupaj	16.396.130	12.805.239	78,1

Vira: analitična evidenca dobaviteljev in zbir nabav po skupinah blaga in dobaviteljih.

³⁴ Mestnim lekarnam dobavljajo zdravila galenskega laboratorija, ki se izdajajo brez recepta.

Mestne lekarne so v letu 2009 pričele z izvedbo dvofaznega postopka izbire dobaviteljev za dobavo zdravil in ostalega blaga³⁵. V prvi fazi postopka so 25. 8. 2009 priznale sposobnost obema prijavljenima kandidatom (Kemofarmaciji in Salusu) in z njima podpisale okvirna sporazuma o dobavi zdravil in ostalega blaga za dobo štirih let (s Kemofarmacijo 1. 2. 2010, s Salusom 28. 1. 2010)³⁶. V naslednjih štirih letih so Mestne lekarne v drugi fazi postopka oba ponudnika s priznano sposobnostjo vsako leto povabile k predložitvi ponudb za dobavo zdravil. Iz obrazcev ponudb obeh ponudnikov izhaja, da cena zdravil vključuje končno nabavno vrednost z vsemi stroški in popusti, da cene zdravil niso fiksne za čas trajanja okvirnega sporazuma in se usklajujejo glede na veljavni zakon o zdravilih in pravilnik o določanju cen zdravil. Ponudnika sta Mestnim lekarnam vsako leto oddala ponudbi v enakem znesku³⁷ po takrat veljavnih cenah zdravil. Mestne lekarne so se z izbranimi ponudnikoma vsako leto pogajale, vendar ponudnika na cene, nižje od veljavnih cen zdravil, nista pristala. Strokovna komisija za izbiro ponudnika je naročniku predlagala, da zaradi enakih ponudb izbere oba ponudnika in z obema sklene aneksa o dobavi zdravil. Iz štirih obvestil o oddaji naročila izhaja, da sta bila kot najugodnejša vsakokrat izbrana oba ponudnika, saj sta zdravila ponudila po enakih, takrat veljavnih cenah. Zato so Mestne lekarne aneksa o dobavi zdravil vsako leto sklenile z obema ponudnikoma. Mestne lekarne so 10. 3. 2013 oba dobavitelja povabile³⁸ k predložitvi novih ponudb za dobavo registriranih zdravil. Merilo za izbiro je bila najnižja cena. Od ponudnikov so prejele ponudbi v enakem znesku in z njima v juliju 2013 sklenile aneksa št. 4 k sklenjenima okvirnima sporazumoma za dobavo zdravil z veljavnostjo od 1. 3. 2013 do 28. 2. 2014. Tudi po poteku veljavnosti teh aneksov so Mestne lekarne zdravila še vedno nabavljale na njuni podlagi.

Mestne lekarne so poleg okvirnih sporazumov z obema dobaviteljema zdravil sklenile tudi pogodbe o poslovnem sodelovanju z aneksi, ki so pomembno vplivale na končne nabavne cene zdravil (povezava s točko 2.2.2 tega poročila). V pogodbah o poslovnem sodelovanju so se z dobaviteljema med drugim dogovorile tudi o dobavi drugega blaga (medicinskih pripomočkov, blaga široke potrošnje), o višini popusta za predčasna plačila, bonusih po pogodbah oziroma drugih možnih popustih na dejanski obseg nabav in strukturo nakupov.

2.1.1.a Mestne lekarne meril za izbiro dobavitelja za dobavo zdravil za drugo fazo postopka niso oblikovale tako, da bi omogočile izbiro enega najugodnejšega ponudnika, ampak so zaradi merila najnižje cene izbrale oba ponudnika, ki sta predložila ponudbi v enakem znesku. Od obeh dobaviteljev so od 1. 1. do 28. 2. 2014 nabavile zdravila v znesku 1.900.135 evrov brez DDV. ZJN-2 v 48. členu v okviru meril za

³⁵ Mestne lekarne so 27. 3. 2008 izdale Sklep o začetku postopka za oddajo javnega naročila za dobavo zdravil, ki mu je 9. 5. 2008 sledila dopolnitev, da se javno naročilo na podlagi postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti za dobavo zdravil nadaljuje po pripravi celotne razpisne dokumentacije, predvidoma v letu 2009. Mestne lekarne so 1. 6. 2009 izdale dopolnjen Sklep o nadaljevanju postopka javnega naročila za dobavo zdravil in o razširitvi predmeta javnega naročila (dobave zdravil in ostalega blaga za obdobje štirih let) po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, po katerem mora ponudnik, poleg ostalih pogojev, ponuditi vsaj 80 odstotkov artiklov zdravil s seznama. Predmet javnega naročila je v razpisni dokumentaciji z dne 13. 7. 2009 naveden v sedmih točkah (registrirana zdravila, neregistrirana zdravila, farmacevtske surovine, medicinsko-tehnični pripomočki, diagnostična sredstva, embalaža, ostalo blago).

³⁶ Iz okvirnega sporazuma izhaja, da se bosta stranki o količini in vrsti posameznih zdravil dogovorili za vsako naročilo posebej. Cene v okviru izvajanja okvirnega sporazuma ne smejo biti višje od cen na trgu.

³⁷ Vrednost posameznih ponudb brez DDV je znašala 11.691.335,57 evra za leto 2010, 9.169.934,61 evra za leto 2011, 7.263.382,86 evra za leto 2012 in 6.494.002,23 evra za leto 2013.

³⁸ Z dne 10. 6. 2013.

izbiro ponudbe določa, da mora naročnik oddati naročilo najugodnejšemu ponudniku po enem izmed dopustnih meril. V četrti alineji šestega odstavka 32. člena ZJN-2 je določeno, da naročnik odda posamezno naročilo ponudniku, ki je predložil najugodnejšo ponudbo na podlagi meril za izbiro iz določb okvirnega sporazuma. Mestne lekarne meril za drugo fazo postopka niso oblikovale tako, da bi v skladu z navedenimi določbami ZJN-2 lahko izbrale enega (najugodnejšega) ponudnika.

2.1.1.b Mestne lekarne dobaviteljev zdravil v obdobju od 1. 3. do 31. 12. 2014 niso izbrale po predhodno izvedenem postopku javnega naročanja. S tem so kršile prvi odstavek 24. člena ZJN-2, ki določa vrste postopkov, po katerih naročnik izvede javno naročanje. Od obeh dobaviteljev so v omenjenem obdobju nabavile zdravila v znesku 9.519.873 evrov brez DDV.

Ukrepi Mestnih lekarn

Mestne lekarne so obvestilo o naročilu za sukcesivno dobavo zdravil po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti (s sklenitvijo okvirnega sporazuma) na portalu javnih naročil objavile 13. 11. 2015³⁹. V prvi fazi postopka so priznale sposobnost obema prijavljenima ponudnikoma in z njima za štiriletno obdobje sklenile okvirna sporazuma (s Salusom z dne 9. 3. 2016 in s Kemofarmacijo z dne 17. 3. 2016). V drugi fazi postopka so oba sklenitelja okvirnih sporazumov z dne 18. 3. 2016 povabile k oddaji ponudbe za javno naročilo dobave zdravil za obdobje enega leta. V povabilu so prikazale tabelo pričakovanih popustov v treh opcijah in ponudnika povabile k predložitvi podatka o komercialnem popustu. Predvidele so tudi možnost, da ponudnika ponudita isto opcijo popusta – v tem primeru bi pri vsakem ponudniku nabavljale minimalno 45 odstotkov celotne letne nabave, preostanek 10 odstotkov pa bi bil predmet nadaljnjih pogajanj, ter možnost ravnanja naročnika, če ponudnika ponudita različni opciji popustov. Mestne lekarne so z izbranimi ponudnikoma sklenile dodatka k okvirnim sporazumoma za obdobje od 1. 7. 2016 do 30. 6. 2017 (s Salusom z dne 24. 6. 2016 in Kemofarmacijo z dne 30. 6. 2016). V dodatkih k okvirnim sporazumoma so se Mestne lekarne zavezale, da pri prvem dobavitelju nabavijo do 47,5 odstotka, pri drugem pa do 52,5 odstotka celotnega letnega naročila registriranih zdravil.

Mestne lekarne meril za drugo fazo postopka (odpiranje konkurence) niso oblikovale tako, da bi lahko izbrale enega (najugodnejšega) ponudnika, kot to določa četrta alineja šestega odstavka 32. člena ZJN-2, saj so ponudnikoma omogočile, da ne glede na to, ali sta njuni ponudbi najugodnejši, pridobita vsaj del javnega naročila. Smisel določb ZJN-2, ki so urejale postopek oddaje javnega naročila v tem obdobju, je, da si ponudniki z najugodnejšo ponudbo v okviru meril konkurirajo za pridobitev javnega naročila. Ta cilj postopka oddaje javnih naročil ne more biti učinkovito dosežen, če lahko ponudniki že zgolj z oddajo ponudbe pridobijo določen delež celotnega javnega naročila. Nadalje Mestne lekarne v povabilu k oddaji ponudbe v drugi fazi postopka niso določile ustreznih meril za dodelitev preostalih 10 odstotkov celotne letne nabave (če ponudnika ponudita isto opcijo popusta) in niso predvidele ravnanja, če ponudnika ne ponudita komercialnega popusta.

2.1.1.c Mestne lekarne so zdravilo Zavesca nabavljale pri ekskluzivnem dobavitelju Medis in z njim ustvarile letni promet v znesku 224.615 evrov brez DDV. Mestne lekarne bi morale glede na vrednost nabav izvesti ustrezen postopek oddaje javnega naročila. Ker tega niso storile, so kršile prvi odstavek 24. člena ZJN-2.

³⁹ Št. JN8039/2015, s popravki št. JN9096/2015, št. JN146/2016 in št. JN300/2016.

Pojasnilo Mestnih lekarn

Dobavitelj zdravilo, katerega plačnik je ZZZS, na zahtevo proizvajalca distribuira neposredno v lekarno. Poraba tega najdražjega zdravila je majhna in proizvajalec zahteva natančno kontrolirano distribucijo ter tedensko poročanje o prodaji posamezni lekarni.

Ukrep Mestnih lekarn

Mestne lekarne so februarja 2016 po predhodno izvedenem postopku oddaje javnega naročila z izbranim dobaviteljem sklenile pogodbo.

2.2 Cene zdravil

2.2.1 Nabavne cene zdravil in zaračunavanje ZZZS

Mestne lekarne imajo z ZZZS sklenjeno Pogodbo o izvajanju programa lekarniških storitev za obdobje 2013–2017⁴⁰, s katero so določene medsebojne pravice in obveznosti glede izvajanja in financiranja programa lekarniških storitev. V skladu s splošnim dogovorom morajo za opravljene storitve in zdravila, izdana na recept, izstavljati zahtevke za plačilo ZZZS najmanj enkrat in največ trikrat mesečno, najkasneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec. ZZZS zahtevke poravnava najkasneje v 30 dneh po prejemu popolne dokumentacije.

Lekarne zaračunavajo ZZZS zdravila, izdana na recept, po nabavni ceni, oblikovani v skladu s predpisi ter določeni na podlagi ustrezne knjigovodske listine dobavitelja oziroma največ do najvišje priznane vrednosti. V skladu z 11. členom Priloge LEK II/c splošnega dogovora za leto 2014 je ZZZS zdravila z najvišjo priznano vrednostjo lekarnam plačal po nabavni vrednosti še največ 14 dni po vsakokratni uveljavitvi novega seznama, vendar le za zdravila, ki so bila nabavljena pred veljavnostjo novih najvišjih priznanih vrednosti in katerih nabavna cena ne presega predhodno veljavne najvišje priznane vrednosti. Po tem roku (16. dan veljavnosti seznama) morajo lekarne izdajati zdravila z upoštevanjem veljavne najvišje priznane vrednosti.

Zavezanci za cene⁴¹ morajo v skladu z navodilom o beleženju in obračunavanju storitev⁴² ceno zdravila uveljaviti najkasneje v osmih dneh od datuma veljavnosti cene⁴³, ki se vodi v Centralni bazi zdravil (v nadaljevanju: CBZ). Podatke o zdravilih, izdanih na recept, lekarne na podlagi priloge navodila o beleženju in obračunavanju storitev⁴⁴ evidentirajo neposredno v on-line sistem ZZZS, ki podatke preveri in o odkritih tehničnih, zavrnitvenih in evidenčnih napakah⁴⁵ obvesti lekarne. Lekarne posredujejo ZZZS zahtevek za plačilo, ki vsebuje povzetek podatkov o zdravilih, ki so bila izdana zavarovanim osebam in

⁴⁰ Št. 1721-10/2013-lj/2 z dne 10. 4. 2013 in aneks št. 1 z dne 11. 11. 2013.

⁴¹ Zavezanci za cene so imetniki dovoljenj za promet z zdravili (ki so tudi zavezanci za oblikovanje cen zdravil) na debelo in na drobno (specializirane prodajalne).

⁴² Dopolnjeno z več okrožnicami.

⁴³ Na podlagi 25. člena pravilnika o določanju cen zdravil.

⁴⁴ Priloga 7 Navodila za zajem podatkov in posredovanje podatkov o izdanih zdravilih na recept v on-line sistemu z dne 28. 9. 2012.

⁴⁵ On-line sistem v primeru *tehnične* napake podatkov ne sprejme, zato jih morajo lekarne ponovno poslati. V primeru *zavrnitvene* napake podatkov ne sprejme, lekarne morajo napako odpraviti in podatke ponovno poslati. V primeru *evidenčne* napake so podatki v on-line sistem sprejeti.

obračunana v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. Seštevek vrednosti zdravil in vrednosti storitev mora biti enak priznanemu znesku v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki ga lekarne prejmejo iz on-line sistema. ZZZS je oktobra 2013⁴⁶ uvedel evidenčno kontrolo nad obračunano ceno zdravila, s katero preverja, ali je datum nabave zdravila pred datumom izdaje zdravila in ali je cena pakiranja, ki jo lekarna pošlje v on-line sistem ZZZS, nižja kot cena za obračun v CBZ na datum nabave zdravila⁴⁷. V letu 2014 ZZZS nobenega zahtevka Mestnih lekarn ni zavrnil v celoti.

Pojasnilo Mestnih lekarn

ZZZS je Mestnim lekarnam v letu 2014 delno zavrnil 18 zahtevkov. Prva zavrnitev je mogoča že ob izdaji recepta, če gre za napako, ki jo zazna on-line sistem (če je obračunana napačna storitev, če je zdravilo nerazvrščeno ali je številka recepta podvojena). Naslednja zavrnitev je mogoča ob kontroli zahtevkov za plačilo. ZZZS v letu 2014 ni izvedel nobenega nadzora, tako da se nabavna cena zdravila skupaj s prikazanimi popusti, razen v on-line sistemu, ni posebej preverjala.

V tabeli 8 so za izbrani vzorec 30 zdravil prikazane nabavne cene in cene, ki so bile upoštevane pri obračunu ZZZS v tretji dekadi oktobra 2014 oziroma v prvi naslednji, ko je bilo zdravilo izdano. Podatki o nacionalni šifri zdravila (v nadaljevanju: šifra), imenu in veljavni ceni zdravila, razen tistih dogovorjenih cen, ki niso javno dostopne, so objavljeni v CBZ. Ponudbena cena predstavlja ceno zdravila, ki sta jo ponudnika v postopku javnega naročanja ponudila Mestnim lekarnam, ki so po tej ceni zdravila nabavljale tudi po izteku pogodb februarja 2014. Če je zdravilo razvrščeno med medsebojno zamenljiva zdravila ali v terapevtsko skupino zdravil, je prikazana tudi najvišja priznana vrednost. Prikazani sta tudi nabavna cena zdravila iz knjigovodske listine dobavitelja ter cena zdravila, ki so jo Mestne lekarne upoštevale pri pripravi zahtevka za obračun ZZZS⁴⁸.

⁴⁶ Okrožnica ZAE 15/13 Uvedba novih kontrol podatkov o izdanih zdravilih z dne 18. 6. 2013.

⁴⁷ Pri kontroli se upoštevajo vse cene za obračun, veljavne med datumom nabave zdravila, zmanjšanim za devet dni, in datumom nabave zdravila. Če je ena od teh cen enaka ali nižja od cene pakiranja, potem napake ni.

⁴⁸ Za zdravila, ki jih financira ZZZS.

Tabela 8: Nabavne cene in cene, upoštevane pri obračunu ZZZS

Šifra	Ime zdravila	Veljavna cena	Najvišja priznana vrednost	Cena v ponudbi (javno naročilo)	Nabavna cena	Cena, obračunana ZZZS
		v evrih	v evrih	v evrih	v evrih	v evrih
055654	Lekadol	NDC	1,31	1,30	-	1,30
026778	Edemid	NDC	0,86	-	0,86	0,86
000191	Analgin	IVDC	1,85	-	1,27	1,85
001384	Aspirin protect	DCz	1,00	0,70	1,71	1,00
067903	Plivit	IVDC	1,06	-	0,89	1,06
024236	Concor COR	DCz	1,99	1,54	1,99	1,99
017108	Humira	DCz	800,00	-	850,74	800,00
102121	Stelara	NDC	2.774,85	-	2.977,76	2.722,38
107654	Prolia	NDC	173,38	-	182,04	173,38
105864	Combodart	DCz	20,32	-	21,93	20,32
011711	Copaxone	NDC	739,34	-	739,34	739,34
061921	Levemir	NDC	50,93	-	50,39	50,39
015300	Lantus	NDC	49,04	-	49,04	49,04
064688	Cymbalta	NDC	22,34	-	22,94	22,34
007900	Betaferon	DCz	748,39	-	748,64	748,39
127094	Avonex	DCz	691,41	-	691,41	691,41
015512	Zavesca	NDC	7.006,65	-	-	7.006,65
031682	Revlimid	DCz	4.722,00	-	-	4.722,00
018619	Sutent	DCz	4.666,52	-	-	4.666,52
071200	Nalgesin 20 tbl	-	-	-	4,00	- ⁴⁹
104507	Lekadol	-	-	-	4,85	- ⁵⁰
146196	Nalgesin 30 tbl	-	-	-	5,70	- ⁵¹
000639	Amoksiklav	DC	6,78	6,74	6,74	6,74
013390	NovoMix	NDC	31,28	-	31,28	31,28
032603	Prenessa	NDC	4,88	2,69	5,87	2,69
059765	Naklofen	NDC	2,45	-	2,45	2,45
008818	Seretide	DCz	42,95	-	46,27	42,95
011193	Renewel	NDC	7,75	5,00	7,96	5,00
023868	Spiriva	DCz	25,72	-	25,72	25,72
055786	Symbicort	DCz	33,20	-	38,24	33,20

Legenda: Cena po ponudbi (javno naročilo) – cena zdravila iz aneksov št. 4 k sklenjenima okvirnima sporazumoma za dobavo zdravil; DC – dogovorjena cena, ki je javno dostopna; DCz – dogovorjena cena, ki ni javno dostopna.

Viri: podatki Mestnih lekarn, ZZZS in CBZ.

⁴⁹ Nerazvrščeno zdravilo, Mestne lekarne so uporabniku zaračunale nabavno ceno 4 evre.

⁵⁰ Nerazvrščeno zdravilo, Mestne lekarne so uporabniku zaračunale nabavno ceno 4,85 evra.

⁵¹ Nerazvrščeno zdravilo, Mestne lekarne so uporabniku zaračunale nabavno ceno 5,70 evra.

Mestne lekarne so zdravila do 28. 2. 2014 nabavljale po veljavnih okvirnih sporazumih št. 1/4/2009 z aneksi⁵². Čeprav okvirna sporazuma z aneksi v obdobju, na katero se nanaša revizija (tretja dekada oktobra 2014), nista več veljala, so Mestne lekarne zdravila tudi od 1. 3. 2014 do konca leta nabavljale po cenah, določenih z okvirnima sporazumoma z aneksi.

Mestne lekarne so zdravili Aspirin protect in Concor COR kupovale po dogovorjenih cenah, ki sta bili višji od najvišje priznane vrednosti. ZZZS je zdravili pravilno obračunal po najvišji priznani vrednosti, razliko do dogovorjene cene pa je doplačal uporabnik zdravila.

Najvišja priznana vrednost je bila določena še za štiri druga zdravila⁵³, pri katerih je dobavitelj upošteval popust, ki je v treh primerih najvišjo dovoljeno ceno zdravila znižal bodisi na raven najvišje priznane vrednosti oziroma je bila nabavna cena brez popusta že enaka najvišji priznani vrednosti, zato doplačilo uporabnika zdravila ni bilo potrebno.

Zdravila so bila večinoma nabavljena po veljavnih cenah, razen v dveh primerih. V prvem primeru so Mestne lekarne za zdravilo⁵⁴ plačale manj od najvišje dovoljene cene in nižjo ceno tudi upoštevale pri pripravi zahtevka za obračun ZZZS, ki jim je to nižjo vrednost tudi plačal. V drugem primeru⁵⁵ se je med nabavo in izdajo zdravila spremenila najvišja dovoljena cena. Mestne lekarne so zdravilo že nabavile po ceni, ki je veljala ob izdaji in je bila nižja od najvišje dovoljene cene. Pri treh nerazvrščenih (samoplačniških) zdravilih (Nalgesin 20 tablet, Lekadol in Nalgesin 30 tablet) veljavne cene niso bile določene, ker se zdravila niso financirala iz sredstev ZZZS in se je njihova cena oblikovala prosto na trgu.

Pri preveritvi posredovanih zahtevkov za obračun ZZZS smo ugotovili⁵⁶, da so Mestne lekarne ZZZS v štirih primerih zaračunale zdravila po nabavnih cenah, ki jih jim je zaračunal dobavitelj in so bile od 7,7 odstotka do 10,2 odstotka višje od takrat veljavnih cen za obračun.

- Mestne lekarne so 24. 7. 2014 nabavile zdravilo⁵⁷ po nabavni ceni 30,69 evra in ga po tej ceni v dveh primerih tudi zaračunale ZZZS, čeprav je bila najvišja dovoljena cena 27,85 evra.

Pojasnilo Mestnih lekarn

Zdravilo je bilo ZZZS zaračunano po ceni, po kateri so ga Mestne lekarne nabavile in je bila po navedbah dobaviteljev (Kemofarmacije z dne 29. 12. 2015 in Salusa z dne 22. 12. 2015) uradna veljavna cena. Dobavitelji zdravila zaračunavajo po cenah, ki jih sporočijo imetniki dovoljenj za promet, ki so tudi prijavitelji cen za posamezno zdravilo na slovenskem trgu oziroma pogodbeni partnerji za dogovorjeno ceno z ZZZS.

⁵² Nekatera zdravila, nabavljena v letu 2014, niso bila predvidena v razpisni dokumentaciji (na primer zdravila, ki se ne financirajo iz sredstev ZZZS ali so prišla na trg po zaključku postopka).

⁵³ Lekadol, Amoksiklav, Prenessa in Prenewel.

⁵⁴ Stelara.

⁵⁵ Mestne lekarne so zdravilo Levemir nabavile 7. 10. 2014 po ceni 50,39 evra (upoštevale so jo tudi pri pripravi zahtevka za obračun ZZZS), kar je manj od takrat veljavne najvišje dovoljene cene 50,93 evra.

⁵⁶ Poleg zdravil v obdobju, na katero se nanaša revizija.

⁵⁷ Lyrica.

- Mestne lekarne so 16. 10. 2014 nabavile zdravilo⁵⁸ po nabavni ceni 42,95 evra in ga v dveh primerih zaračunale ZZZS po ceni 46,27 evra, čeprav je bila v tistem obdobju veljavna cena za obračun dogovorjena cena 42,95 evra.

Pojasnilo Mestnih lekarn

Zaradi internega premika zdravila iz Lekarne Radomlje v Lekarno Mengeš je bila pri izdaji v Lekarni Mengeš upoštevana nabavna cena 46,27 evra (po tej ceni je bila zaloga nabavljena v Lekarni Radomlje). Cena je bila za ZZZS sprejemljiva, ker v on-line sistemu recept ni bil zavržen.

Glede na navedeno ugotavljamo, da je obstajalo tveganje⁵⁹, da so dobavitelji Mestnim lekarnam tudi druga zdravila zaračunavali po cenah, višjih od dogovorjenih, Mestne lekarne pa so to višjo ceno zaračunale plačniku, v večini primerov ZZZS.

2.2.2 Kasneje dobljeni popusti na zdravila, izdana na recept in brez recepta

Dobavitelji in proizvajalci zdravil so Mestnim lekarnam priznavali različne oblike popustov. Poleg popustov na nabavno ceno zdravil, ki so bili izkazani na računih dobaviteljev, so Mestne lekarne lahko dobile popuste tudi kasneje⁶⁰. Popusti so se nanašali predvsem na bonuse po pogodbah⁶¹, popust za predčasna plačila, prodajne akcije proizvajalcev⁶² in naturalne rabate⁶³. Mestne lekarne so med popusti – akcijami izkazale tudi nivelacije cen zdravil, ki po vsebini ne predstavljajo popusta, ampak dobaviteljevo povračilo razlike zaradi znižanja nabavnih cen obstoječe zaloge zdravil. Tudi kasneje dobljeni popusti zmanjšujejo poslovne odhodke.

Mestne lekarne so kljub podobnemu obsegu nabave zdravil na recept v letu 2014 pri Salusu, z upoštevanim bonusom po pogodbah in popustom za predčasna plačila, dosegle⁶⁴ v povprečju za 0,86 odstotka nižje nabavne cene zdravil na recept kot pri Kemofarmaciji. Pri Salusu so v povprečju dosegle kasneje dobljene popuste na zdravila na recept v skupni višini 2,06 odstotka, pri Kemofarmaciji pa 1,20 odstotka.

⁵⁸ Seretide.

⁵⁹ ZZZS je maja 2016 uvedla kontrolni zavrnitveni račun. Če cena ni skladna s ceno iz CBZ, lekarna zdravila ne more obračunati.

⁶⁰ Bonuse po pogodbah največ dvakrat letno (ob polletju in koncu leta, kot pri Salusu) ali ob koncu leta (kot pri Kemofarmaciji). Popust za predčasna plačila dobavitelji Mestnim lekarnam obračunavajo za pretekli mesec (izpis seznama plačanih računov).

⁶¹ Bonusi po pogodbah so nagrade, ki so odvisne od realiziranega letnega obsega nabav pri posameznem dobavitelju. Določeni so s poslovnimi dogovori in priznani ob koncu poslovnega leta oziroma dogovorjenega obdobja.

⁶² Predstavljajo nagrade za realizacijo letnih dogovorov, naročilo večjih količin artiklov ter povračila za popuste, ki jih določijo proizvajalci.

⁶³ Naturalni rabat je nagrada v blagu za izvedbo prodajnih akcij glede na povpraševanje po artiklih.

⁶⁴ Bonus po pogodbah in popust za predčasna plačila (izražen v odstotkih) sta bila pri obeh dobaviteljih enaka za vsa zdravila.

Tabela 9: Doseženi kasneje dobljeni popusti dveh največjih dobaviteljev zdravil v letu 2014

Vrsta popusta	Salus v odstotkih	Kemofarmacija v odstotkih
Bonus po pogodbah	1,69	0,85
Popust za predčasna plačila	0,37	0,35
Skupaj	2,06	1,20

Vir: podatki Mestnih lekarn.

2.2.2.a Mestne lekarne so na podlagi pogodbe o avansnem plačevanju računov⁶⁵ v letu 2014 (od dvakrat do petkrat mesečno, skupaj pa 34-krat) deponirale prosta denarna sredstva v skupnem znesku 8.400.000 evrov⁶⁶ pri Kemofarmaciji. Pravilnik o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe⁶⁷, v 4. členu določa, da se prosta denarna sredstva nalagajo v skladu s splošnimi predpisi in akti, ki urejajo upravljanje za posamezno pravno osebo. Mestne lekarne so pravila glede nalaganja prostih denarnih sredstev določile v Pravilniku o računovodstvu⁶⁸, ki v 96. členu določa, da lahko lekarna prosta denarna sredstva nalaga le v državne vrednostne papirje, depozite pri zakladnici proračuna in pri poslovnih bankah.

Mestne lekarne pri nalaganju prostih denarnih sredstev niso upoštevale 96. člena Pravilnika o računovodstvu v povezavi s 4. členom Pravilnika o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe.

Pojasnilo Mestnih lekarn

Depoziti so bili zavarovani z obveznostmi Mestnih lekarn do Kemofarmacije kot dobavitelja blaga, dogovorjene obresti pa so bile bistveno višje kot pri poslovnih bankah.

Ukrepi Mestnih lekarn

Mestne lekarne so 26. 8. 2015 prekinile pogodbo o avansnem plačevanju računov.

2.2.3 Simulacija nabavnih cen zdravil, izdanih na recept, z upoštevanjem kasneje dobljenih popustov

Mestne lekarne so v letu 2014 od obeh največjih dobaviteljev zdravil (Kemofarmacije in Salusa) na podlagi aneksov k poslovnim dogovorom prejele 1,61-odstotni skupni kasneje dobljeni popust⁶⁹ na zdravila, izdana na recept, od tega na v letu 2014 realizirane nabave (bonus po pogodbah) 1,25 odstotka ter za predčasna plačila 0,36 odstotka.

⁶⁵ Št. 4/99 z dne 30. 6. 1999.

⁶⁶ Deponirani zneski so od januarja do oktobra 2014 znašali od 100.000 evrov do 400.000 evrov; stanje na dan 31. 12. 2014 je nič.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 42/03, 88/05, 137/06; veljaven do 15. 8. 2014, ko ga je nadomestil novi Pravilnik o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe (Uradni list RS, št. 62/14).

⁶⁸ Sprejel ga je direktor Mestnih lekarn 31. 12. 2010 in dopolnitev 15. 9. 2014.

⁶⁹ Ponder je realizacija nabav zdravil, izdanih na recept, pri obeh dobaviteljih.

V simulaciji v tabeli 10 hipotetično prikazujemo cene zdravil, izdanih na recept, ki vključujejo kasneje dobljene popuste na ta zdravila, ki so jih Mestne lekarne prejele v letu 2014 (popusti na realiziran obseg nabav in predčasna plačila). Za določitev takšnih nabavnih cen je treba določiti skupno stopnjo kasneje dobljenih popustov (1,61 odstotka), saj so dobavitelji Mestnim lekarnam v letu 2014 nudili različne stopnje popustov (povezava s točko 2.2.2 tega poročila).

Tabela 10: Simulacija cen zdravil z upoštevanjem kasneje dobljenih popustov

Šifra	Ime zdravila	Nabavna cena v knjigovodski listini v evrih	Cena z upoštevanjem kasneje dobljenih popustov v evrih	Razlika v ceni v evrih
031682	Revlimid	4.722,00	4.645,98	76,02
018619	Sutent	4.666,52	4.591,39	75,13
102121	Stelara	2.722,38	2.678,55	43,83
017108	Humira	800,00	787,12	12,88
007900	Betaferon	748,39	736,34	12,05
011711	Copaxone	739,34	727,44	11,90
127094	Avonex	691,41	680,28	11,13
107654	Prolia	173,38	170,59	2,79
061921	Levemir	50,39	49,58	0,81
015300	Lantus	49,04	48,25	0,79
008818	Seretide	42,95	42,26	0,69
055786	Symbicort	33,20	32,67	0,53
013390	NovoMix	31,28	30,78	0,50
023868	Spiriva	25,72	25,31	0,41
064688	Cymbalta	22,34	21,98	0,36
105864	Combodart	20,32	19,99	0,33
000639	Amoksiklav	6,74	6,63	0,11
011193	Prenewel	5,00	4,92	0,08
032603	Prelessa	2,69	2,65	0,04
059765	Naklofen	2,45	2,41	0,04
024236	Concor COR	1,99	1,96	0,03
000191	Analgin	1,85	1,82	0,03
055654	Lekadol	1,30	1,28	0,02
067903	Plivit	1,06	1,04	0,02
001384	Aspirin protect	1,00	0,98	0,02
026778	Edemid	0,86	0,85	0,01

Vira: podatki Mestnih lekarn in CBZ.

Ocenili smo, da bi prihranek ZZZS v primeru iz naše simulacije, torej 1,61-odstotni popust na posamezno zdravilo, izdano na recept, v letu 2014 znašal 119.000 evrov⁷⁰.

Predpisi in splošni dogovor ne določajo, da bi morale lekarne kasneje dobljene popuste upoštevati pri pripravi zahtevkov ZZZS. Predpisi s področja javnega naročanja in ZZdr-2 dobaviteljem zdravil tudi niso preprečevali medsebojne konkurence s ponujanjem popustov v postopkih javnega naročanja za dobavo zdravil. Mestne lekarne bi lahko z ustrezno opredelitvijo pogojev in meril⁷¹ v razpisni dokumentaciji v postopku javnega naročanja dosegle nižjo dejansko nabavno ceno zdravila, kot to določa 159. člen ZZdr-2, tako da bi bil popust izkazan že v knjigovodski listini dobavitelja, ki je podlaga za zaračunavanje zdravil ZZZS.

Mestne lekarne bi z ustrezno izvedenim postopkom oddaje javnega naročila lahko že v tej fazi pri dobaviteljih dosegle popust na obseg nabav, učinki kasneje realiziranih popustov zaradi predčasnega plačila pa bi lahko vplivali na manjša plačila ZZZS za zdravila le, če bi ZZZS in drugi pogodbeni partnerji to opredelili v splošnem dogovoru.

⁷⁰ Znesek prodanih zdravil, ki jih zagotavlja obvezno zdravstveno zavarovanje, 7.411.102 evra (brez zdravila Zavesca) s seznama prodanih zdravil Mestnih lekarn v letu 2014 smo pomnožili z 0,0161.

⁷¹ Merila bi morale oblikovati tako, da bi zagotovile oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja *Mestnih lekarn* v delu, ki se nanaša na nabavo in zaračunavanje zdravil Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2014.

Negativno mnenje

Ugotovili smo, da Mestne lekarne v letu 2014 niso poslovale v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- v razpisni dokumentaciji niso določile ustreznih meril za izbiro dobaviteljev zdravil v znesku 1.900.135 evrov in dobaviteljev zdravil v znesku 9.744.488 evrov niso izbrale na podlagi predhodno izvedenega ustreznega postopka oddaje javnega naročila, kar je v nasprotju z Zakonom o javnem naročanju – točke 2.1.1.a, 2.1.1.b in 2.1.1.c;
- s prostimi denarnimi sredstvi niso ravnale v skladu s Pravilnikom o računovodstvu – točka 2.2.2.a.

Menimo, da je bilo poslovanje Mestnih lekarn zaradi ugotovljenih nepravilnosti, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, v pomembnem neskladju s predpisi.

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Mestne lekarne morajo v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Mestne lekarne morajo v odzivnem poročilu izkazati:

- da so začele z aktivnostmi za izvedbo druge faze postopka izbire dobaviteljev zdravil (odpiranje konkurence) v skladu s predpisi o javnem naročanju – točka 2.1.1.b.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁷². Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Mestne lekarne kršijo obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁷² 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Mestnim lekarnam, priporočeno s povratnico;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si